

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่าง จชต. กับรัฐกลันตันและรัฐตรังกานู

๑. กรอบความร่วมมือไทย-มาเลเซีย

ไทยและมาเลเซียมีแผนงานสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนระหว่างกันภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ และที่สำคัญได้แก่

๑.๑ **กรอบความร่วมมือสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT)** ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ ๑๐ จังหวัดบนเกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย ๘ รัฐของมาเลเซีย และ ๑๔ จังหวัดภาคใต้ของไทย มีความร่วมมือใน ๖ สาขา ได้แก่ สาขาโครงสร้างพื้นฐานและการขนส่ง การค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเกษตร อุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม และผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล

๑.๒ **กรอบความร่วมมือเพื่อพัฒนาชายแดนไทย-มาเลเซีย (JDS: Joint Development Strategy for Border Areas)** ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ ๕ จชต. ของไทย คือ สงขลา ยะลา สตูล ปัตตานี และนราธิวาส และ ๔ รัฐทางภาคเหนือของมาเลเซีย คือ ปะลิส เกดะห์ กลันตัน และเประ เฉพาะอาณาเขตเปิงกาลีอันสูงู มีความร่วมมือในด้านต่างๆ ๙ สาขา มีสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร. กต.) เป็นผู้ประสานงานฝ่ายไทย และ Economic Planning Unit (EPU) เป็นผู้ประสานงานฝ่ายมาเลเซีย

๑.๓ **แผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้** รวมทั้งแผนพัฒนาเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จชต. โดยแผนพัฒนา/โครงการ รวมทั้งความร่วมมือฯ ดังกล่าวทั้งหมดมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนให้พื้นที่ภาคใต้ในด้านต่างๆ โดยเชื่อมโยงกับความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคอาเซียน โดยมีกรอบใหญ่ที่สุดคือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC)

๒. แผนการพัฒนาที่สำคัญของมาเลเซียในพื้นที่รัฐกลันตัน/ตรังกานู

การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจในบริเวณแนวพื้นที่ภาคตะวันออก (East Coast Economic Region: ECER) คือเขตเศรษฐกิจพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกของคาบสมุทรมมาเลเซีย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ ๓ รัฐ และ ๑ อำเภอ ได้แก่ ๑) รัฐกลันตัน ๒) รัฐตรังกานู ๓) รัฐปาหัง และ ๔) อำเภอ Mersing ของรัฐยะโฮร์ คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ ๕๑ ของพื้นที่คาบสมุทรมมาเลเซียทั้งหมด และมีประชากรร้อยละ ๑๔.๕ ของประชากรมมาเลเซียทั้งหมด โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาพื้นที่ในภาคเหนือและภาคตะวันออก ขจัดความยากจน ยกยกระดับรายได้และส่งเสริมการกระจายรายได้ให้ทั่วภูมิภาคอย่างยั่งยืนจากกิจการน้ำมัน โดยคาดหวังว่าภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ จะสามารถสร้างงานได้ ๕๖,๐๐๐ ตำแหน่งและมี GDP ๒๓.๑๔๐ พันล้านริงกิตมาเลเซีย(RM) ในปี ค.ศ. ๒๐๐๕ และ ๖๕.๙๓๐ พันล้านริงกิตมาเลเซีย(RM) ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ โดยเน้นการพัฒนาปิโตรเลียมซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีจำนวนมากในภูมิภาค รวมถึงพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยวและโลจิสติกส์ภายในภูมิภาค รวมถึงระดับอาเซียนและเอเชียแปซิฟิกด้วย ทั้งนี้แผนแม่บทของ ECER (ECER Master Plan) เน้นการพัฒนา ๕ กลุ่มเศรษฐกิจ ได้แก่ ๑) อุตสาหกรรมน้ำมัน ก๊าซปิโตรเคมี ๒) อุตสาหกรรมการผลิต ๓) การเกษตรกรรม ๔) ธุรกิจท่องเที่ยว ๕) โครงสร้างพื้นฐาน/โลจิสติกส์ อย่างไรก็ตาม **โครงการพัฒนาพื้นที่ ECER ที่เชื่อมโยงระหว่างนราธิวาส (ไทย) – กลันตัน (มาเลเซีย)** มีดังนี้

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำไกลกแห่งที่สอง บริเวณเมืองรัตนบุรียัง รัฐกลันตัน และอำเภอสุโขทัยไกลก จังหวัดนราธิวาส และสะพานข้ามแม่น้ำไกลก ที่ท่าตา บา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส กับเมืองเบ็نگกาลีบูร์ อำเภอตุมบัต รัฐกลันตัน

การพัฒนาเมืองเพื่อเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว ได้แก่ แนวพื้นที่ชายฝั่ง เช่น เมืองตุมบัต และการพัฒนาศูนย์กลางการท่องเที่ยวเมืองชายแดน เช่น เมืองเบ็نگกาลีบูร์ตรงข้ามกับ อ.ตากใบ ที่รัตนบุรียังตรงข้ามกับสุโขทัยไกลก และบุกิตบูหงาตรงข้ามบูเกะตา เป็นต้น

๓. การค้าชายแดน

ในปี ๒๕๕๗ ไทยเป็นคู่ค้าลำดับที่ ๕ ของมาเลเซีย และมาเลเซียเป็นคู่ค้าอันดับที่ ๔ ของไทย (อันดับที่ ๑ ของไทยในกลุ่มประเทศอาเซียน) โดยมีมูลค่าการค้ารวม ๘๒๔,๗๕ ล้านบาท ไทยส่งออก ๔๑๐,๒๘๗ ล้านบาท และนำเข้า ๔๑๔,๔๖๔ ล้านบาท และไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ามูลค่า ๔,๑๗๗ ล้านบาท ในขณะที่ การค้าชายแดนไทย - มาเลเซียในปี ๒๕๕๗ มีมูลค่า ๕๐๗,๖๕๕ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๕ ของมูลค่า การค้ารวม และเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ ซึ่งมีมูลค่า ๕๐๑,๔๐๒ ล้านบาท) โดยเป็นการส่งออกมูลค่า ๒๗๔,๙๙๒ ล้านบาท และนำเข้าจากมาเลเซียมีมูลค่า ๒๓๒,๖๖๓ ล้านบาท และไทยได้ดุลการค้ามูลค่า ๖๗,๐๒๕.๓๘ ล้านบาท ทั้งนี้มูลค่าการค้าชายแดนทางด่านนราธิวาส - กลันตัน (ทั้ง ๓ ด่าน) มีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๑ เท่านั้น โดยในปี ๒๕๕๗ มีมูลค่า ๓,๑๐๖ ล้านบาท ส่งออก ๑,๐๖๙ ล้านบาท นำเข้า ๒,๐๓๖ ล้านบาท ไทยขาดดุล ๙๖๗ ล้านบาท

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง อื่นๆ ไม่แปรรูป รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เป็นต้น

สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง เทปแม่เหล็ก งานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ เป็นต้น

๔. โอกาสการค้า/ลงทุนในรัฐกลันตันและรัฐตรังกานู

๔.๑ การลงทุนที่มีศักยภาพในรัฐกลันตัน ได้แก่ อุตสาหกรรมไม้ ยางพารา น้ำมันปาล์ม ปศุสัตว์ การเกษตร ประมง ท่องเที่ยว อาหารและแร่ธาตุ สำหรับตรังกานู ได้แก่ การท่องเที่ยว เนื่องจากรัฐบาล รัฐตรังกานูมีนโยบายพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ โดยมีแหล่งธรรมชาติทางทะเล และเกาะที่สวยงาม จำนวนมาก

๔.๒ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ใกล้ชายแดนไทย สามารถเข้า-ออกผ่านด่านต่างๆ ที่เชื่อมระหว่าง จ.นราธิวาสกับรัฐกลันตันได้

๔.๓ รัฐบาลรัฐตรังกานูสนับสนุนนักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนด้านการท่องเที่ยว

๔.๔ เป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ ทั้งในด้านการผลิตและแปรรูป เช่น ยางพารา และผลิตภัณฑ์อาหารทะเล และมีทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

๔.๕ เป็นแหล่งผลิตพลังงานและศูนย์กลางการผลิตและพัฒนาปิโตรเลียม

๕. อุปสรรคและข้อจำกัด

- ๕.๑ ยังไม่มีความคืบหน้าในการขนส่ง (ผู้โดยสารและรถบรรทุก) ข้ามแดนทางบก
- ๕.๒ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า เช่น สะพานเชื่อมระหว่างนราธิวาส-กลันตัน โครงสร้างพื้นฐานของมาเลเซีย (ถนนแคบ) ทำให้มีปริมาณการค้าชายแดนน้อย
- ๕.๓ การส่งออกสินค้าผ่านแดนมาเลเซียไปยังสิงคโปร์ ผ่านได้เฉพาะด่านสะเดาเพียงแห่งเดียว ส่งผลให้ผู้ประกอบการในพื้นที่อื่นไม่สามารถทำธุรกิจได้
- ๕.๔ ปัญหาคอขวดไม่สงบใน ๓ จชต. ทำให้รถบรรทุกสินค้าไม่กล้าขนส่งสินค้าเข้าไปในพื้นที่
- ๕.๕ ปัญหาสินค้าหนีภาษี โดยมีการลักลอบขนส่งสินค้าข้ามแดนจำนวนมาก (สินค้าไทยที่ลักลอบเข้ามาเลเซียได้แก่ ข้าวสาร ผลไม้ ส่วนสินค้ามาเลเซียที่ลักลอบเข้าไทยได้แก่ น้ำมันปาล์ม สุรา บุหรี่ ผลไม้เมืองหนาว และเนื้อวัวแช่แข็ง)

๖. การดำเนินการของสถานกงสุลใหญ่ฯ

๖.๑ เป้าหมาย

- เพิ่มมูลค่าและขยายสู่ทางการค้าชายแดนระหว่าง จชต. กับรัฐกลันตันและรัฐตรังกานู
- ส่งเสริมนักลงทุนไทยไปลงทุนในรัฐกลันตันและรัฐตรังกานูในสาขาที่มีศักยภาพสูง และนักลงทุน มช. ไปลงทุนในจชต.

๖.๒ กิจกรรม/โครงการ

- จัดงาน Thai Festival เป็นประจำปีละ ๒ ครั้ง รวมทั้งการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมการค้าชาย การลงทุนและการสร้างเครือข่าย เช่น จัดให้ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและนักธุรกิจไทยใน จชต. พบหารือกับหน่วยงานและภาคเอกชนของรัฐกลันตัน/ตรังกานู
- นำนักธุรกิจ/นักลงทุนจากรัฐกลันตัน/ตรังกานูเยือน ปทท. ทั้งส่วนกลางและ จชต. เพื่อส่งเสริมการขยายสู่ทางการค้าและการลงทุนระหว่างกัน
- จัดอบรมผู้ประกอบการ SME ใน จชต. ให้มีศักยภาพและสามารถแข่งขันด้านการตลาดกับผู้ประกอบการของมาเลเซียได้

๖.๓ โครงการ ๑ ทูต ๓ ผลิตรายได้ ได้แก่ ๑. นมถั่วเหลือง (บริษัท ตอยยิบัน ฟู้ดส์ จำกัด) ๒. หมวกกาปิเยาะห์ ๓. เม็ดมะม่วงหิมพานต์ (Win Win)

สกญ. ได้นำตัวอย่างสินค้ามาแสดงในที่ทำ สกญ. ฝ่ายกงสุล เพื่อเผยแพร่และอำนวยความสะดวกในการประสานงานกับผู้ประกอบการ รวมทั้งได้นำสินค้ามาจำหน่ายสินค้าในงาน Thai Festival เป็นประจำทุกปี (ทั้งที่รัฐตรังกานูและกลันตัน) โดยในปีที่ ๒๕๕๗ สินค้าทั้ง ๓ ผลิตรายได้สามารถจำหน่ายได้ รวมมูลค่ากว่า ๑๐ ล้านบาท

สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองโกตาบารู

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘